

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. kesäkuuta 2021
(OR. en)

10081/21

Toimielinten välinen asia:
2021/0164 (NLE)

ECOFIN 626
CADREFIN 315
UEM 166
FIN 501

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	22. kesäkuuta 2021
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2021) 340 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖKSEKSI Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2021) 340 final.

Liite: COM(2021) 340 final

Bryssel 22.6.2021
COM(2021) 340 final

2021/0164 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

{SWD(2021) 162 final}

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹ ja erityisesti sen 20 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Covid-19-pandemia on vaikuttanut vahingollisesti Latvian talouteen. Vuonna 2019 Latvian bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti oli 51,0 prosenttia EU:n keskiarvosta. Komission kevään 2021 talousennusteen mukaan Latvian reaalin BKT supistui 3,6 prosenttia vuonna 2020, ja supistuman odotetaan olevan 0,3 prosenttia kumulatiivisesti vuosina 2020 ja 2021. Keskipitkän aikavälin taloudelliseen suorituskyykyyn vaikuttavia pidemmän aikavälin näkökohtia ovat erityisesti verosäännösten noudattaminen, osaamisvaje, heikot terveystulokset ja heikko innovaatiotulos.
- (2) Neuvosto antoi Latvialle 9 päivänä heinäkuuta 2019 ja 20 päivänä heinäkuuta 2020 eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä suosituksia. Neuvosto suositteli erityisesti, että pienituloisten verorasitusta vähennetään siirtämällä verotuksen painopistettä muihin lähteisiin, erityisesti pääomaan ja omaisuuteen, ja parantamalla verosäännösten noudattamista sekä jatkamalla etenemistä rahanpesun torjuntakehyksen suhteen. Se suositteli myös, että sosiaalisia turvaverkkoja vahvistetaan ja sosiaaliseen syrjäytymiseen puututaan erityisesti parantamalla vähimmäistuloetuuksien, vanhuuseläkkeiden vähimmäismäärän ja vammaisten toimeentulotuen riittävyyttä, että erityisesti matalan osaamistason työntekijöiden ja työnhakijoiden koulutuksen laatua ja tehokkuutta parannetaan muun muassa lisäämällä osallistumista ammatti- ja aikuiskoulutukseen ja että terveydenhuoltojärjestelmän selviytymiskykyä, saavutettavuutta, laatua ja kustannusvaikuttavuutta parannetaan muun muassa lisäämällä henkilöresursseja ja taloudellisia resursseja. Investoinnit suositettiin keskittämään vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti tutkimukseen ja innovointiin, puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön sekä kestäväan liikenteeseen ja digitaalisiin infrastruktuureihin. Kriisin vaikutusten torjumiseksi suositettiin riittävän toimeentulotuen myöntämistä kriisistä eniten

¹ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17–75.

kärsineille ryhmille ja kriisin työllisyysvaikutusten lieventämistä muun muassa joustavien työjärjestelyjen, aktiivisten työmarkkinatoimenpiteiden ja osaamisen parantamisen avulla. Lopuksi neuvosto suositteli julkisen sektorin vastuuvollisuuden ja tehokkuuden vahvistamista erityisesti paikallisviranomaisten sekä valtion omistamien ja kunnallisten yritysten sekä eturistiriitojen käsittelyn osalta. Arvioituaan edistymistä kyseisten maakohtaisten suositusten täytäntöönpanossa elpymis- ja palautumissuunnitelman toimitusajankohtana komissio katsoo, että edistyminen finanssipolitiikkaa, rahanpesun torjuntaa, tulotukea ja maksuvalmiustukea koskeneiden suositusten täytäntöönpanossa kriisin vaikutusten torjumiseksi on ollut merkittävää.

- (3) [Euroalueen talouspolitiikasta annetussa neuvoston suosituksessa² euroalueen jäsenvaltioille suositettiin, että ne toteuttaisivat, osin elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa kautta, toimia muun muassa sen varmistamiseksi, että politiikan viritys tukee elpymistä, ja edistäisivät edelleen lähentymistä, palautumiskykyä sekä kestävä ja osallistavaa kasvua. Neuvoston suosituksessa kehoitettiin myös vahvistamaan kansallisia institutionaalisia kehyksiä, varmistamaan makrotalouden vakaus, saattamaan valmiiksi talous- ja rahaliitto ja vahvistamaan euron kansainvälistä asemaa.] [Jos neuvoston suositusta ei ole hyväksytty neuvoston täytäntöönpanopäätöksen hyväksymiseen mennessä, tämä johdanto-osan kappale poistetaan].
- (4) Latvia toimitti 30 päivänä huhtikuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohtaa noudattaen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Elpymis- ja palautumissuunnitelmien kansallinen omavastuullisuus tukee niiden onnistunutta täytäntöönpanoa ja kestävä vaikutusta kansallisella tasolla sekä niiden uskottavuutta Euroopan tasolla. Komissio on arvioinut mainitun asetuksen 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjen arviointia koskevien suuntaviivojen mukaisesti.
- (5) Elpymis- ja palautumissuunnitelmilla olisi pyrittävä asetuksella (EU) 2021/241 perustetun elpymis- ja palautumistukivälineen ja neuvoston asetuksella (EU) 2020/2094³ perustetun EU:n elpymisvälineen yleisiin tavoitteisiin, jotta voitaisiin tukea covid-19-kriisin jälkeistä elpymistä. Niillä olisi edistettävä unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta tukemalla asetuksen (EU) 2021/241 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria.
- (6) Jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano merkitsee koordinoitua pyrkimystä saada aikaan investointeja ja uudistuksia kaikkialla unionissa. Uudistusten ja investointien koordinoitun ja samanaikaisen täytäntöönpanon ja rajatylittävien hankkeiden toteuttamisen kautta uudistukset ja investoinnit vahvistavat toisiaan ja luovat myönteisiä heijastusvaikutuksia koko unionissa. Sen vuoksi noin kolmannes tukivälineen vaikutuksesta jäsenvaltioiden kasvuun ja työpaikkojen luomiseen johtuu muiden jäsenvaltioiden heijastusvaikutuksista.

² Odottaa neuvoston lopullista hyväksyntää Eurooppa-neuvoston annettua hyväksyntänsä. Euroryhmässä 16 päivänä joulukuuta 2020 sovittu teksti on saatavilla osoitteessa <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14356-2020-INIT/fi/pdf>

³ Neuvoston asetukset (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 23).

Kuutta pilaria tukeva tasapainoinen ratkaisu

- (7) Elpymis- ja palautumissuunnitelma tarjoaa suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja liitteessä V olevan 2.1 jakson mukaisesti kattavan ja riittävän tasapainoisen taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen kohdistuvan ratkaisun, joka tukee asianmukaisesti kaikkia asetuksen (EU) 2021/241 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria, ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityishaasteet ja määrärahat.
- (8) Suunnitelma sisältää tasapainoisen joukon uudistuksia ja investointeja, joilla pyritään vastaamaan maan keskeisiin haasteisiin, edistämään covid-19-kriisistä elpymistä ja luomaan perusta maan pitkän aikavälin kasvulle. Suunnitelma sisältää 85 Latvian tärkeimpiin haasteisiin ja Euroopan kannalta merkityksellisiin politiikanaloihin liittyvää toimenpidettä, joten ne kattavat tasapainoisesti kaikki kuusi pilaria. Suunnitelmassa on seuraavat kuusi komponenttia: vihreä siirtymä, digitaalinen muutos, eriarvoisuuden vähentäminen, terveys, tuottavuus ja oikeusvaltioperiaate. Komponenttien tavoitteet täydentävät toisiaan, ja uudistuksilla lisätään niihin liittyvien investointien vaikutusta erityisesti tekemällä rakenteellisia muutoksia ja lisäämällä yksityisen sektorin toimijoiden osallistumista ja rahoitusta.
- (9) Suunnitelmassa keskitytään Latvian tärkeimpiin haasteisiin, joita ovat vihreä siirtymä ja digitaalinen muutos, sosiaalinen syrjäytyminen, terveydenhuolto, alueelliset erot, digitaalinen osaaminen ja aikuiskoulutus, korkea-asteen koulutus, lähentymisen ja tuottavuuden kasvu, mukaan lukien tutkimus ja innovointi sekä yritysinvestointien tukeminen, sekä hallinnolliset valmiudet, mukaan lukien verohallinto, julkiset hankinnat ja oikeusjärjestelmä.

Vastaaminen kaikkiin tai merkittävään osaan maakohtaisissa suosituksissa yksilöidyistä haasteista

- (10) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelma auttaa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan 2.2 jakson mukaisesti vastaamaan tuloksellisesti (luokitus A) kaikkiin tai merkittävään osaan asianomaiselle jäsenvaltiolle osoitetuissa asiaankuuluuissa maakohtaisissa suosituksissa, mukaan lukien julkista taloutta koskevat näkökohdat, tai muissa komission talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä virallisesti antamissa asiaankuuluuissa asiakirjoissa yksilöidyistä haasteista.
- (11) Pandemian johdosta toteutettavia välittömiä finanssipoliittisia toimia koskevien suositusten voidaan katsoa jäävän Latvian suunnitelman soveltamisalan ulkopuolelle huolimatta siitä, että Latvia on yleisesti ottaen vastannut asianmukaisesti ja riittävästi välittömään tarpeeseen tukea taloutta julkisen talouden keinoin vuosina 2020 ja 2021 yleisen poikkeuslausekkeen säännösten mukaisesti. Suositus saavuttaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite vuonna 2020 ei myöskään ole enää merkityksellinen, koska kyseinen budjettikausi on päättynyt ja aktivoitiin vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke maaliskuussa 2020 pandemian yhteydessä.
- (12) Suunnitelmaan sisältyy useita toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka auttavat vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin tai huomattavaan osaan neuvoston Latvialle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 antamissa maakohtaisissa suosituksissa esitetyistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista. Kyseessä ovat erityisesti terveydenhuolto, kuten sen selviytymiskyky, esteettömyys, laatu ja kustannustehokkuus; koulutus ja osaaminen, kuten

koulutusjärjestelmän laatu ja tehokkuus sekä digiosaaminen; sosiaalinen osallisuus, kuten vähimmäistuloetuudet; tutkimus ja innovointi; investoinnit, kuten vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen tehtävät investoinnit sekä kohtuuhintainen asuminen; julkishallinto ja liiketoimintaympäristö.

- (13) Lähentymisen jatkuminen on Latviassa edelleen keskeinen haaste väestön elintason kohentamiseksi. Uudistuksilla ja investoinneilla osaamiseen, koulutukseen, terveydenhuoltoon ja sosiaaliseen osallisuuteen on tarkoitus edistää tuottavuuden parantamista ja pitkän aikavälin osallistavaa kasvua Latviassa. Merkittäviä investointeja on suunnitteilla täydennys- ja uudelleenkoulutustoimenpiteisiin, joilla pyritään antamaan työvoimalle tarvittava osaaminen ja uusia kohtuuhintaisia asuntoja työvoiman alueellisen liikkuvuuden parantamiseksi. Suunnitelmaan sisältyy uudistuksia ja investointeja, joilla parannetaan terveydenhuoltojärjestelmän selviytymiskykyä ja saavutettavuutta, tuetaan integroitujen hoitopalvelujen tarjontaa ja parannetaan terveydenhuoltolaitosten valmiuksia sopeutua kriisitilanteisiin. Suunnitelma tukee sosiaalisiin haasteisiin vastaamista parantamalla edelleen vähimmäistulotukijärjestelmää mediaanitulon kehitykseen linkitettävän vuotuisen indeksointimekanismin avulla. Myös muiden liikuntarajoitteisten ja vammaisten henkilöiden esteettömyyttä ja kuntoutusta koskevaan infrastruktuuriin tehtävien investointien sekä vanhusten pitkäaikaishoitoon liittyvien investointien on tarkoitus auttaa saavuttamaan edistystä nykyisiin haasteisiin vastaamisessa.
- (14) Suunnitelmalla lisätään merkittävästi investointeja tutkimukseen ja innovointiin ja tuetaan erilaisia julkishallinnon uudistuksia. Sillä myös kevennetään vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen sosioekonomisia kustannuksia ottaen samalla huomioon alueelliset erot. Suunnitelman tavoitteena on muuttaa merkittävästi hajanaista innovointijärjestelmän hallinnointia sekä luoda kestäviä innovaatioekosysteemejä ja siten lisätä kokonaisinvestointeja. Vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen on suunniteltu merkittäviä investointeja, mukaan lukien investoinnit energiatehokkuuteen, sähköverkon nykyaikaistamiseen, julkisen sektorin tietotekniikkajärjestelmiin sekä perus- ja edistyneeseen digiosaamiseen sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Työvoiman liikkuvuutta pyritään helpottamaan ja henkilöautojen kasvavaa energiankulutusta ja kasvihuonekaasupäästöjä hillitsemään parantamalla intermodaalista liikenneinfrastruktuuria Riassa ja sen ympäristössä. Alueellisten erojen kaventamiseksi suunnitelmassa tukeudutaan hallinnon alueuudistukseen, ja siihen sisältyy merkittäviä investointeja teollisuusalueisiin, kunnalliseen liikenteeseen, teiden kunnostukseen, kouluihin ja kohtuuhintaisiin asuntoihin. Julkishallinnon vastuuvollisuutta ja tehokkuutta on määrä vahvistaa uudistuksilla ja investoinneilla, joilla torjutaan harmaata taloutta ja talousrikollisuutta sekä parannetaan hankintajärjestelmää ja innovointia julkisella sektorilla. Suunnitelman odotetaan jatkavan rahanpesun vastaisen strategian täytäntöönpanemiseksi tehtyä työtä uudistamalla sellaisten lainvalvontaviranomaisten välisiä yhteistyö-, tietojenvaihto- ja koulutusjärjestelmiä, jotka osallistuvat talousrikosten tunnistamiseen ja tutkintaan ja talousrikoksia käsitteleviin oikeudenkäynteihin, samalla kun vahvistetaan tällaisten viranomaisten teknisiä valmiuksia.

Kasvupotentiaalia, työpaikkojen luomista sekä taloudellista, sosiaalista ja institutionaalista palautumiskykyä tukeva vaikutus

- (15) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmalla on asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja liitteessä V olevan 2.3 jakson mukaisesti suuria vaikutuksia (luokitus A) jäsenvaltion kasvupotentiaalin, työpaikkojen

syntymisen sekä taloudellisen, sosiaalisen ja institutionaalisen palautumiskyvyn lujittumiseen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoon muun muassa siten, että se edistää lapsia ja nuoria koskevia toimintapolitiikkoja sekä lieventää covid-19-kriisin taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, jotta voidaan lisätä taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja lähentymistä unionissa.

- (16) Komission yksiköiden tekemät simulaatiot osoittavat, että suunnitelmalla on mahdollista nostaa Latvian BKT:tä 2 prosenttia vuoteen 2026 mennessä.⁴ Latvian vuoden 2021 vakausohjelma viittaa siihen, että suunnitelmalla on selvästi täydentävä vaikutus, sillä julkisten investointien tason odotetaan olevan merkittävästi korkeampi kuin ennen pandemiaa eli keskimäärin 5,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuosina 2021–2024, kun se vuosina 2017–2019 oli keskimäärin 5,1 prosenttia suhteessa BKT:hen.
- (17) Investoinnit ja uudistukset, jotka koskevat vihreää infrastruktuuria ja digitaali-infrastruktuuria, aluekehitystä, tutkimusta ja innovointia, sekä laajat yritysinvestointien tukijärjestelmät vauhdittavat Latvian kasvupotentiaalia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Investoinnit Riian liikennejärjestelmään ja niihin liittyvät uudistukset lisäävät kaupungin kilpailukykyä ja kykyä houkutella investointeja ja osaamista. Toimenpiteet, joilla edistetään yksityisiä investointeja tuulivoimaan, auttavat saavuttamaan uusiutuvaa energiaa koskevat tavoitteet ja tekemään maasta kilpailukykyisen vähähiilisen talouden. Yritysinvestointien tukijärjestelmät nopeuttavat Latvian pyrkimyksiä lisätä vientikapasiteettia ja tuottavuuden kasvua, kun lähtökohtana ovat teollisuuden perustekijät eli innovointi, kilpailu sekä vahvat ja hyvin toimivat sisämarkkinat. Latvian suunnitelma sisältää investointeja ja uudistuksia, joilla pyritään parantamaan väestön osaamista. Investoinnit asuntoihin ja infrastruktuuriin reuna-alueilla vahvistavat kasvumahdollisuuksia Latvian vähemmän kehittyneillä alueilla. Kaiken kaikkiaan näillä toimenpiteillä vastataan Latvian talouden pitkäaikaisiin haasteisiin, joita ovat alhaiset innovaatiomenot, nykYTEknologian vähäinen käyttöönotto ja huomattavat alueelliset erot.
- (18) Sosiaali- ja terveydenhuoltoon sosiaalisen osallisuuden ja terveydenhuollon parantamiseksi tehtävien investointien ja uudistusten odotetaan vahvistavan sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja sosiaalista suojaa. Vähimmäistuloetuuksien indeksoinnin käyttöönotolla on tarkoitus varmistaa, että etuudet mukautetaan vuosittain palkkojen nousuun, jolloin ne ovat riittävämpiä. On odotettavissa, että kun vähimmäistulorajaa nostetaan siten, että se on vähintään 20 prosenttia mediaanitulosta, näillä toimenpiteillä voidaan vähentää tuloeroja ja parantaa sosiaalisten tulonsiirtojen vaikuttavuutta. Nämä seikat ovat olleet Latvian suurimpia sosiaalisia haasteita. Lisäksi terveydenhuollon infrastruktuuriin tehtävien investointien ja terveydenhuoltoalan lisähenkilöstön houkuttelemiseen tähtäävän uudistuksen odotetaan parantavan terveydenhuollon saatavuutta, minkä heikkous on vaikuttanut pääasiassa pienituloisiin ja syrjäseuduilla asuviin ihmisiin.

”Ei merkittävää haittaa” -periaate

⁴ Simulaatiot perustuvat Next Generation EU -välineen kokonaisvaikutukseen, joka sisältää myös ReactEU-rahoituksen sekä lisärahoituksen Horisontti-ohjelmaan, InvestEU-ohjelmaan, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon, maaseuturahastoon ja rescEU-mekanismiin. Simulaatiossa ei oteta huomioon rakenneuudistusten mahdollisia myönteisiä vaikutuksia, jotka voivat olla merkittäviä.

- (19) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmassa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja liitteessä V olevan 2.4 jakson mukaisesti varmistetaan, että mistään siihen sisältyvien uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteistä ei aiheudu ympäristötavoitteille (luokitus A) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852⁵ 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa (”ei merkittävää haittaa” -periaate).
- (20) Arviointi, jonka Latvia on toimittanut ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmassaan, on tehty Euroopan komission ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta antamien teknisten ohjeiden (2021/C 58/01) mukaisesti. Se kattaa kuusi asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa määriteltyä ympäristötavoitetta, jotka ovat ilmastomuutoksen hillitseminen, ilmastomuutokseen sopeutuminen, vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojeleminen, kiertotalous, saastumisen ehkäisy ja torjunta sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen. Ympäristövaikutukset arvioidaan toimenpidetasolla eli yksi erillinen arviointi kutakin uudistusta tai investointia kohden. Latvia on ehdottanut toteuttavansa tarvittaessa lieventäviä toimenpiteitä merkittävän haitan välttämiseksi. Tämä koskee erityisesti tulvantorjuntatoimenpiteitä, joiden osalta ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen on varmistettu ottamalla huomioon erityinen välitavoite. Vastaavasti tulvantorjuntaan tehtävillä investoinneilla on varmistettava, että unionin ympäristölainsäädäntöä noudatetaan tiukasti ja ettei vesimuodostumien tilaan kohdistu haittaa. Teiden kunnostamiseen liittyy investointi, joka koskee hiilen käytöstä luopumista liikenteessä, jottei ilmastomuutoksen hillitsemistä koskevaan tavoitteeseen kohdistu haittaa.

Vihreän siirtymän edistäminen luonnon monimuotoisuus mukaan lukien

- (21) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan e alakohdan ja liitteessä V olevan 2.5 jakson mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin (luokitus A) edistetään vihreää siirtymää, mukaan lukien luonnon monimuotoisuus, tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Ilmastotavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 37,6 prosenttia suunnitelman kokonaismäärärahoista asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VI esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna. Kuten asetuksen (EU) 2021/241 17 artiklassa edellytetään, elpymis- ja palautumissuunnitelma on johdonmukainen niiden tietojen kanssa, jotka on sisällytetty vuosien 2021–2030 kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan.
- (22) Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmassa keskitytään erityisesti kestävään liikkuvuuteen. On odotettavissa, että Riian suurkaupunkialueella toteutettavat uudistukset ja niihin liittyvä investointiohjelma, joka koskee kaupunkiliikenteen ja -infrastruktuurin viherryttämistä, edistävät voimakkaasti hiilen käytöstä luopumista Latvian liikennealalla. Elpymis- ja palautumissuunnitelma kattaa myös toimenpiteitä, joissa keskitytään moniasuntoisten ja julkisten rakennusten sekä yritysten energiatehokkuuden ja sähköverkon parantamiseen. Näin voidaan parantaa energiatehokkuutta ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä rakennusalailla. Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa keskitytään myös ilmastomuutokseen sopeutumiseen investoimalla tulvien ja metsäpalojen ehkäisyyn, mikä edistää suoraan tavoitetta

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

sopeutua ilmastonmuutoksen seurauksiin. Suunnitelmaan ei sisälly toimenpiteitä, joiden tavoitteena on biologinen monimuotoisuus. Jotkin ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävistä toimenpiteistä voivat kuitenkin olla hyödyllisiä myös biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta, koska ilmastonmuutos on yksi suurimmista biologisen monimuotoisuuden uhista.

Digitaalisen muutoksen edistäminen

- (23) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan f alakohdan ja liitteessä V olevan 2.6 jakson mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin (luokitus A) edistetään digitaalista muutosta tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Digitaalisia tavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 21 prosenttia suunnitelman kokonaismäärärahoista asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VI esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna.
- (24) Suunnitelmaan sisältyvät digitaaliset toimenpiteet kattavat lukuisia digitaaliseen muutokseen liittyviä näkökohtia – julkisen ja yksityisen sektorin, osaamisen ja yhteydet – joiden keskiössä on Latvian talouden kilpailukykyyn parantaminen keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Heikot digitaaliset perustaidot, digitaalisten ratkaisujen vähäinen käyttöönotto yrityksissä sekä tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijoiden puute ovat Latvian keskeisiä digitaalihaasteita, jotka vaikuttavat sekä työvoiman saatavuuteen, kilpailukykyyn, selviytymiskykyyn, julkishallinnon sähköisten palvelujen käyttöön että innovointiin. Tästä syystä Latvian suunnitelmaan sisältyy mittavia investointeja perustason ja edistyneisiin digitaalisiin taitoihin. Latvian suunnitelma sisältää myös toimenpiteitä uusimpien digitaalisten ratkaisujen käyttöön ottamiseksi julkishallinnossa ja julkisten palvelujen digitalisoimiseksi, mukaan lukien keskitetyt julkiset ratkaisut. Suunnitelma vastaa digitaaliseen muutokseen liittyviin haasteisiin myös tukemalla yritysten digitaalista muutosta ja luomalla parempi ympäristö tutkimukselle ja innovoinnille toimenpiteillä, joilla parannetaan pienten ja keskisuurten yritysten digitalisointia, sekä luomalla tarvittavat puitteet Latvian osallistumiselle eurooppalaisten digitaali-innovointikeskittymien verkostoon. Suunnitelma sisältää toimenpiteitä erittäin nopean laajakaistan käyttöön ottamiseksi, millä pyritään parantamaan digitaalista infrastruktuuria entisestään.

Pysyvät vaikutukset

- (25) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelma tuottaa suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan g alakohdan ja liitteessä V olevan 2.7 jakson mukaisesti pysyviä vaikutuksia Latviassa.
- (26) Kaavailtujen uudistusten ja investointien odotetaan toteutuessaan saavan aikaan perusteellisia rakenteellisia parannuksia taloudessa. Erityisesti korkea-asteen oppilaitosten hallinnon uudistuksella on pitkäaikaisia vaikutuksia koulutuksen ja tutkimuksen laatuun Latviassa. Muita toimenpiteitä ovat digitalisaation edistämiseen ja digitaalisten taitojen tukemiseen tähtäävät uudistukset, kuntien uudelleenorganisointi, verohallinnon uudistaminen harmaan talouden vähentämiseksi ja hankintojen keskittämistä ja ammattimaistumista koskeva strategia. Tällaisia parannuksia odotetaan saatavan myös sellaisten investointien toteuttamisesta, joissa kohteena ovat rakennusten energiatehokkuuden parantaminen kunnostuksen avulla, digitalisaatio, hallinnon alueellisen uudistuksen tukeminen, yliopistojen ja alueellisten sairaaloiden terveydenhuoltoinfrastruktuuri, avohoitopalvelujen tarjoajien infrastruktuuri ja teollisuusalueiden infrastruktuuri. Suunnitelman pysyviä vaikutuksia voidaan lisätä myös suunnitelman ja muiden, kuten koheesiopolitiikan varoin

rahoitettavien ohjelmien yhteisvaikutuksella, erityisesti vastaamalla merkittävällä tavalla syvään juurtuneisiin alueellisiin haasteisiin ja edistämällä tasapainoista kehitystä.

Seuranta ja täytäntöönpano

- (27) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ovat asianmukaisia (luokitus A) takaamaan asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan h alakohdan ja liitteessä V olevan 2.8 jakson mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien suunnitellun aikataulun, välitavoitteiden ja tavoitteiden ja niihin liittyvien indikaattoreiden, tuloksellisen seurannan ja toteuttamisen.
- (28) Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetään hallinnollinen organisaatio sen täytäntöönpanoprosessia varten Latviassa, ja tämä olisi varmistettava yhteistyössä hallinnoitujen varojen täytäntöönpanoa koskevan nykyisen kansallisen kehyksen yhteydessä. Suunnitelmassa annetaan yleiskatsaus kaavailtuihin seuranta- ja raportointiprosesseihin ja yksilöidään selkeästi toimijat ja niiden roolit ja vastuut sisäisen valvonnan tehtävien hoitamisessa. Valtiovarainministeriön tehtävänä on koordinoida suunnitelman täytäntöönpanoa, kun taas valtioneuvoston kanslian, vastuuministeriöiden sekä varainhoidosta ja sopimuksista vastaavan keskusviraston tehtäväksi olisi annettava täytäntöönpanon varmistaminen ja seuranta. Välitavoitteet ja tavoitteet ovat realistiset, ja ehdotetut indikaattorit ovat merkityksellisiä ja luotettavia. Nämä suunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet ovat jossain määrin hajanaisia, mikä johtaa suureen määrään välitavoitteita ja tavoitteita. Ne ovat usein takapainotettuja kohti vuotta 2026, varsinkin kun on kyse infrastruktuuri-investoinneista ja horisontaalisista järjestelmistä yritysten investointeja varten.
- (29) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tukivälineestä annettavasta rahoitustuesta tiedotetaan ja se tuodaan esille asetuksen (EU) 2021/241 34 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat pyytää teknisen tuen välineestä teknistä tukea, jolla niitä autetaan suunnitelman täytäntöönpanossa.

Kustannukset

- (30) Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrän perustelut ovat jossakin määrin (luokitus B) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan i alakohdan ja liitteessä V olevan 2.9 jakson mukaisesti kohtuulliset ja uskottavat ja kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset sekä oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.
- (31) Latvia on toimittanut erilliset kustannusarviot kaikista elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista. Kustannuserittely on yleisesti ottaen yksityiskohtainen ja hyvin perusteltu. Arviot perustuvat vertailuihin aiempien samanluonteisten investointien kanssa sekä markkina- ja hinta-analyysihin. Kustannusarvioiden ja niiden perustana olevien keskeisten asiakirjojen arviointi osoittaa, että suurin osa kustannuksista on hyvin perusteltuja ja kohtuullisia. Rahoitettaviksi ehdotetut määrät katsottiin asianmukaisiksi, ja niiden katsottiin osoittavan kustannusarvioiden uskottavuuden keskipitkällä aikavälillä. Vaikka useimpien toimenpiteiden kustannuksia pidetään erittäin uskottavina (eli arvioidut kustannukset ovat alhaisia tai keskisuuria verrattuna samankaltaisten uudistusten tai investointien kustannuksiin), muutamien toimenpiteiden osalta kustannuslaskentaa pidetään vähäisessä määrin uskottavana. Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä on kustannustehokkuusperiaatteen mukainen

ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

Taloudellisten etujen suojaaminen

- (32) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ovat asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan j alakohdan ja liitteessä V olevan 2.10 jakson mukaisesti asianmukaisia (luokitus A) ehkäisemään, havaitsemaan ja korjaamaan asetuksen nojalla myönnettyjen varojen käyttöön liittyviä lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja, ja on odotettavissa, että järjestelyjen avulla voidaan tuloksellisesti välttää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen asetuksen nojalla ja muista unionin ohjelmista. Tämä ei vaikuta sellaisten muiden välineiden ja työkalujen soveltamiseen, joilla edistetään ja valvotaan EU:n lainsäädännön noudattamista, mukaan lukien korruption, petosten ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi sekä unionin varojen suojaamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 mukaisesti.
- (33) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut valvontajärjestelmä ja -järjestelyt perustuvat vankkoihin prosesseihin ja rakenteisiin, joita käytetään rakennerahastojen täytäntöönpanoa koskevassa nykyisessä kansallisessa kehyksessä. Suunnitelmassa yksilöidään selkeästi toimijat (elimet/yksiköt) sekä niiden tehtävät ja vastuualueet sisäisen valvonnan tehtävien suorittamisessa. Asiaankuuluvat toiminnot on erotettu asianmukaisesti toisistaan. Valvontajärjestelmä ja muut asiaankuuluvat järjestelyt, kuten lopullisia saajia koskevien tietojen keräämiseen ja saataville asettamiseen liittyvät järjestelyt, ovat riittävät.
- (34) Latvian valtioneuvosto hyväksyi yleiset järjestelyt 18. elokuuta 2020. On odotettavissa, että täytäntöönpanosäädöksiä annetaan lisää ennen kuin suunnitelman täytäntöönpano on alkanut. Tämä ei kuitenkaan estänyt kuvatun prosessin ja rakenteiden arviointia. Latvian viranomaisen olisi toimitettava ajantasaiset tiedot kyseisten säädösten antamisesta, ja asiaa koskevat vaatimukset olisi vahvistettava rahoitussopimuksessa, joka tehdään asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
- (35) Latvia on ilmoittanut, että tällä hetkellä käytössä olevia tietoteknisiä välineitä, kuten koheesiopolitiikan rahastojen hallinnoinnin tietojärjestelmään (KPVIS) sisältyvää elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevaa moduulia, saattaa olla tarpeen muuttaa tai uudistaa, jotta suunnitelmassa kuvatut erityiset hallinnointi- ja raportointivaatimukset voidaan täyttää. Asetuksen (EU) 2021/241 20 artiklan 5 kohdan e alakohtaa noudattaen Latvian olisi toteutettava tämä käytössä olevien tietoteknisten välineiden muutos mainitun asetuksen 22 artiklan noudattamiseksi vahvistamalla toimenpiteen toteuttamistilanne ensimmäisen maksupyynnön yhteydessä. Jos tällainen maksupyynnö ei kaikilta osin perustu suunnitelmassa kuvattujen muutettujen tietoteknisten välineiden toimintoihin, järjestelmästä olisi laadittava erityinen tarkastuskertomus. Kertomuksessa on analysoitava havaitut puutteet ja toteutetut tai suunnitellut korjaavat toimet.

Suunnitelman johdonmukaisuus

- (36) Suunnitelmaan sisältyy suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan k alakohdan ja liitteessä V olevan 2.11 jakson mukaisesti toimenpiteitä, joilla toteutetaan uudistuksia ja julkisia investointihankkeita johdonmukaisina toimina.

- (37) Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelma on johdonmukainen, ja siihen sisältyy johdonmukaisia, toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja sekä eri komponenttien välisiä synergioita. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla toteutetaan uudistuksia ja julkisia investointihankkeita johdonmukaisina toimina. Nämä kuusi komponenttia jäsentävät investoinnit ja uudistukset sekä osoittavat niiden väliset temaattiset suhteet ja kytkökset hyvin. Komponenttien sisäinen johdonmukaisuus varmistetaan asiaankuuluvien uudistusten liittämisinvestoinneilla, samoin kuin johdonmukaisuus suunnitelman eri komponenttien välillä. Suunnitelmaan sisältyvät komponentit muodostavat yhtenäisen kehyksen uudistuksille ja investoinneille, joiden keskeisenä tehtävänä on edistää tuottavuutta, vähentää eriarvoisuutta sekä edistää vihreää siirtymää ja digitalista muutosta. Nämä kuusi komponenttia vahvistavat toisiaan ja ovat johdonmukaisia tavoitteissaan.

Tasa-arvo

- (38) Sukupuolten tasa-arvon ja yhtäläisten mahdollisuuksien osalta suunnitelmassa kuvataan haasteita, jotka liittyvät sukupuolten tasa-arvoon ja vammaisten henkilöiden tarpeisiin. Suunnitelmassa myös selitetään, mitkä investoinnit edistävät määritettyjen haasteiden ratkaisemista. Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaan toteutetaan erilaisia toimenpiteitä sukupuolten tasa-arvon ja yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi. Vammaisten erityistarpeiden huomioon ottamiseksi suunnitelmaan sisältyy toimenpide, jolla varmistetaan julkisten ja yksityisten rakennusten esteettömyys. Lisäksi kaikki uudet julkisen liikenteen ajoneuvot varustetaan niin, että liikuntarajoitteisten on helppo päästä niihin. Muita haavoittuvammassa asemassa olevien ryhmien tilannetta käsitellään yleisesti, erityisesti terveydenhuollon alalla. Suunnitelmaan sisältyy myös toimenpiteitä, joilla parannetaan kaikkien koululaisten koulutusmahdollisuuksia. Sukupuolten tasa-arvon osalta suunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla pyritään erityisesti edistämään naisten osuutta tieto- ja viestintätekniikan alan uramahdollisuuksissa, jotta voidaan parantaa sukupuolten tasapuolista edustusta tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijatehtävissä. Naispuolisten työnhakijoiden työmarkkinatilanteen odotetaan paranevan kohdennetuilla toimenpiteillä, joilla pyritään edistämään työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista luomalla etä- ja osa-aikatyömahdollisuuksia niille kotitalouksille, joissa on lapsia. Hankkeiden hallinnoinnilla ja täytäntöönpanolla varmistetaan sama palkka samanarvoisesta työstä sekä moninaisuus hallinnoinnissa. Hankkeiden valintaprosessiin sovelletaan lisäksi syrjimättömyyden periaatetta ja velvollisuutta torjua sukupuoleen perustuvan syrjinnän lisäksi myös rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää.

Turvallisuutta koskeva itsearviointi

- (39) Suunnitelma sisältää turvallisuuden yleisen itsearvioinnin kunkin komponentin osalta, ja siinä luetellaan toimenpiteet, joilla on turvallisuusulottuvuus. Latvian turvallisuutta koskeva itsearviointi on yleinen, mutta suunnitelmassa käsitellään kyberturvallisuutta ja muita digitaalisia turvallisuusnäkökohtia. Itsearvioinnissa todetaan, että suunniteltujen investointien myötä kyseisten toimenpiteiden turvallisuus paranee.

Rajat ylittävät ja useita maita koskevat hankkeet

- (40) Suunnitelmalla edistetään useita useamman maan hankkeita ja suunniteltuja Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita (IPCEI-hankkeita), joihin kuuluvat Baltica

5G -käytävä, Euroopan digitaali-innovointikeskittymien verkosto, Euroopan yhteinen datainfrastruktuuri ja -palvelu (seuraavan sukupolven pilvipalveluja koskevan mahdollisen IPCEI-hankkeen avulla), verkottunut julkishallinto, Genome Europe, Baltian maiden läpivalaisukuvien vaihtojärjestelmä (Baxe) sekä mikroprosessori- ja puolijohdinteknologiat. Näitä hankkeita rahoitetaan myös muista ohjelmista, kuten Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta tai Verkkojen Eurooppa -välineestä, sekä rakennerahastoista.

Kuulemismenettely

- (41) Kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, työmarkkinaosapuolille, paikallisviranomaisille ja muille sidosryhmille avoimia temaattisia julkisia kuulemisia järjestettiin joulukuun 2020 ja maaliskuun 2021 välisenä aikana. Työmarkkinaosapuolten, elinkeinoelämän järjestöjen, paikallishallinnon ja muiden sidosryhmien edustajat osallistuivat suunnitelmaa koskeviin neuvotteluihin komission ja Latvian viranomaisten välillä. Kumppaneiden esittämät suunnitelmaa koskevat ehdotukset ovat julkisesti saatavilla, ja ne on julkaistu yhdessä suunnitelman kanssa.
- (42) Sidosryhmien osallistuminen täytäntöönpanoon on tarkoitus toteuttaa koheesiopolitiikan tuen täytäntöönpanoon käytettävällä hallinto- ja valvontajärjestelmällä, jossa sidosryhmien edustajat kuuluvat olennaisena osana EU:n varojen seurantakomiteaan. Asianomaisten toimijoiden sitoutumisen varmistamiseksi on olennaisen tärkeää, että kaikki asianomaiset paikallisviranomaiset ja sidosryhmät, työmarkkinaosapuolet mukaan lukien, osallistuvat suunnitelmaan sisältyvien investointien ja uudistusten täytäntöönpanoon niiden koko toteutuksen ajan.

Myönteinen arvio

- (43) Koska komissio antaa Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta myönteisen arvion todeten, että suunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit, tässä päätöksessä olisi mainitun asetuksen 20 artiklan 2 kohdan ja liitteen V mukaisesti vahvistettava suunnitelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavat uudistukset ja investointihankkeet, asiaankuuluvat välitavoitteet, tavoitteet ja indikaattorit sekä määrä, jonka unioni asettaa saataville suunnitelman täytäntöönpanoa varten rahoitustukena, jota ei makseta takaisin.

Rahoitusosuus

- (44) Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat 1 826 000 000 euroa. Koska elpymis- ja palautumissuunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit ja koska elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat pienemmät kuin Latvian käytettävissä oleva enimmäisrahoitusosuus, Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmaa varten myönnettävän rahoitusosuuden olisi oltava yhtä suuri kuin elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset. Tämä ei kuitenkaan rajoita suunnitelman päivitystä, jossa otetaan huomioon enimmäisrahoitusosuus mainitun asetuksen 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (45) Laskelmaa Latvian enimmäisrahoitusosuudesta on määrä päivittää 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Latvian saataville olisi asetettava tietty määrä nyt, jotta kyseisen asetuksen 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu oikeudellinen sitoumus voidaan tehdä 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Enimmäisrahoitusosuuden päivittämisen jälkeen neuvoston olisi

komission ehdotuksesta tarvittaessa muutettava tätä päätöstä ilman aiheetonta viivytystä niin, että se sisältää päivitetyn enimmäisrahoitusosuuden.

- (46) Annettava tuki rahoitetaan neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053⁶ 5 artiklaan perustuvalla komission unionin puolesta toteuttamalla lainanotolla. Tuki olisi maksettava erissä heti, kun Latvia on tyydyttävästi saavuttanut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät yksilöidyt asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet.
- (47) Latvia on pyytänyt ennakkomaksua, joka on 13 prosenttia rahoitusosuudesta. Kyseinen määrä olisi asetettava Latvian saataville asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rahoitussopimuksen mukaisesti sillä edellytyksellä, että kyseinen rahoitussopimus tulee voimaan.
- (48) Tämä päätös ei saisi vaikuttaa sellaisten menettelyjen tuloksiin, jotka liittyvät unionin varojen myöntämiseen jonkin muun unionin ohjelman kuin asetuksen (EU) 2021/241 nojalla, eikä sisämarkkinoiden toiminnan vääristymistä koskeviin menettelyihin, joita voidaan toteuttaa erityisesti perussopimuksen 107 ja 108 artiklan nojalla. Päätöksellä ei poisteta jäsenvaltioille perussopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksyminen

Hyväksytään asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdassa säädettyjen kriteerien perusteella arvio Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Tämän päätöksen liitteessä esitetään elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvat uudistukset ja investointihankkeet, elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt ja aikataulu, asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet, indikaattorit, jotka liittyvät suunniteltujen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen, sekä järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattomasti käyttöönsä merkitykselliset taustatiedot.

2 artikla

Rahoitusosuus

1. Unioni asettaa Latvian saataville 1 826 000 000 euron suuruisen rahoitusosuuden tukena, jota ei makseta takaisin. Tästä määrästä 1 640 779 642 euroa asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.⁷ Jos asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdassa säädetyssä päivityksessä Latvialle laskettu määrä on yhtä suuri tai suurempi kuin tämä määrä, sen saataville asetetaan vielä 185 220 358 euroa niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana.

⁶ EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.

⁷ Määrä vastaa määrärahoja, jotka on asetettu saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022, ja joista on vähennetty Latvian suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdan mukaisista menoista, mainitun asetuksen 11 artiklassa tarkoitetun menetelmän mukaisesti laskettuna.

2. Komissio asettaa unionin rahoitusosuuden Latvian saataville erissä liitteen mukaisesti. Rahoitusosuudesta 237 380 000 euroa eli 13 prosenttia asetetaan saataville ennakkomaksuna. Komissio voi maksaa ennakkomaksun ja avustuserät yhdellä kertaa tai useammassa erässä. Erien suuruus riippuu rahoituksen saatavuudesta.
3. Ennakkomaksu vapautetaan saataville asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rahoitussopimuksen mukaisesti sillä edellytyksellä, että kyseinen rahoitussopimus tulee voimaan. Ennakkomaksut kuitataan vähentämällä ne maksueristä suhteellisesti.
4. Rahoitussopimuksen mukaisten erien saataville vapauttamisen ehtona on, että rahoitusta on käytettävissä ja että komissio on tehnyt asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan mukaisesti päätöksen siitä, että Latvia on tyydyttävästi saavuttanut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät yksilöidyt asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Edellyttäen, että 1 kohdassa tarkoitetut oikeudelliset sitoumukset tulevat voimaan, tuen maksamisen edellytyksenä on, että välitavoitteet ja tavoitteet saavutetaan viimeistään 31 päivänä elokuuta 2026.

3 artikla
Osoitus

Tämä päätös on osoitettu Latvian tasavallalle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja